Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

13 юни 2013 година*

„Обжалване — Картели — Пазар на бутадиенов каучук и на стирен-бутадиенов каучук, получен чрез емулсионна полимеризация — Определяне на целеви цени, разпределяне на клиенти чрез съглашения за въздържане от конкуренция и обмен на търговска информация — Доказване — Отговорност за неправомерно поведение — Размер на глобата — Тежест и продължителност на нарушението — Отегчаващо обстоятелство — Повторност на нарушението“

По дело C-511/11 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 26 септември 2011 г.,

Versalis SpA, по-рано Polimeri Europa SpA, установено в Brindisi (Италия), за което се явяват M. Siragusa, F. Moretti и L. Nascimbene, avvocati,

жалбоподател,

като другата страна в производството е

Европейска комисия, за която се явяват г-н V. Di Bucci, г-н L. Malferrari и г-н G. Conte, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ответник в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: г-н A. Tizzano, председател на състав, г-жа M. Berger (докладчик), г-н A. Borg Barthet, г-н E. Levits и г-н J.-J. Kasel, съдии,

генерален адвокат: г-н Y. Bot,

секретар: г-жа A. Impellizzeri, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 9 януари 2013 г.,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

* Език на производството: италиански.

Решение

1 С жалбата си Versalis SpA, по-рано Polimeri Europa SpA (наричано по-нататък „Versalis“), иска цялостна или частична отмяна на Решение на Общия съд на Европейския съюз от 13 юли 2011 г. по дело Polimeri Europa/Комисия (T-59/07, Сборник, стр. II-4687, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“), с което частично се отхвърля жалбата му за отмяна на Решение C(2006) 5 700 окончателен на Комисията от 29 ноември 2006 година относно производство по прилагане на член 81 [ЕО] и на член 53 от Споразумението за ЕИП (дело COMP/F/38.638 — Бутадиенов каучук и стирен-бутадиенов каучук, получен чрез емулсионна полимеризация) (наричано по-нататък „спорното решение“), доколкото то го засяга, или, при условията на евентуалност, отмяна или намаляване на наложената му глоба.

2 Европейската комисия подава насрещна жалба за отмяна на обжалваното съдебно решение, доколкото с него Общият съд отменя частта от спорното решение относно отговорността за представляващата отегчаващо обстоятелство повторност на нарушението и вследствие на това намалява размера на наложената на жалбоподателя глоба.

Обстоятелства, предхождащи спора, и спорното решение

3 На 7 юни 2005 г. Комисията започва производство по прилагане на член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство от 2 май 1992 г. (ОВ L 1, 1994 г., стр. 3) по отношение на пазара на бутадиенов каучук (наричан по-нататък „БК“) и на стирен-бутадиенов каучук, получен чрез емулсионна полимеризация (наричан по-нататък „СБК“) — синтетични каучуци, използвани главно при производството на автомобилни гуми. Тя изпраща първо изложение на възраженията (наричано по-нататък „първото изложение на възраженията“) по-специално на Versalis, на Eni SpA — дружество майка на жалбоподателя, което притежава 100 % от капитала му — и на Syndial SpA, по-рано EniChem SpA (наричано по-рано „Syndial“) — друго дружество от групата Eni.

4 На 6 април 2006 г. Комисията приема второ изложение на възраженията (наричано по-нататък „второто изложение на възраженията“). След като на 22 юни 2006 г. изслушва предприятията, Комисията решава да прекрати производството по-специално по отношение на Syndial.

5 Административното производство приключва на 29 ноември 2006 г. с приемането на спорното решение. Съгласно член 1 от него Versalis, Eni SpA и останалите предприятия, които са адресати на решението, а именно Bayer AG (наричано по-нататък „Bayer“), The Dow Chemical Company, Dow Deutschland Inc., Dow Deutschland Anlagengesellschaft mbH и Dow Europe GmbH (наричани по-нататък заедно „Dow“), Shell Petroleum NV, Shell Nederland BV и Shell Nederland Chemie BV (наричани по-нататък заедно „Shell“), Unipetrol a.s., Kaučuk a.s. (наричано по-нататък „Kaučuk“), както и Trade-Stomil sp. z o.o. (наричано по-нататък „Stomil“) са нарушили член 81 ЕО и член 53 от Споразумението за Европейското икономическо пространство, като са участвали в единно и трайно споразумение, в рамките на което са се споразумели да определят целеви цени, да разпределят клиенти чрез съглашения за въздържане от конкуренция и да обменят чувствителна информация относно цените, конкурентите и клиентите в секторите на БК и на СБК през периода, що се отнася до Versalis, от 20 май 1996 г. до 28 ноември 2002 г.

6 Съгласно съображение 26 и сл. от спорното решение през посочения период дейността във връзка с разглежданите продукти в рамките на групата Eni се осъществява първоначално от EniChem Elastomeri Srl, което Eni SpA контролира косвено чрез дъщерното си дружество EniChem SpA. На 1 ноември 1997 г. EniChem Elastomeri Srl се влива в EniChem SpA. Eni SpA контролира 99,97 % от EniChem SpA. На 1 януари 2002 г. EniChem SpA прехвърля стратегическата си химическа дейност, в това число и дейността, свързана с БК и СБК, на Versalis. От 21 октомври 2002 г. Eni SpA пряко и изцяло контролира Versalis.

7 Глобата, наложена със спорното решение, е изчислена в съответствие с Насоките относно метода за определяне на размера на глобите, налагани съгласно член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и член 65, параграф 5 от Договора за Европейска общност за въглища и стомана (ОВ C 9, 1998 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 69, наричани по-нататък „Насоките“).

8 В този смисъл Комисията най-напред приема, че нарушението е „много сериозно“, и определя начален размер за изчисляване на глобата в зависимост от продажбите на БК и СБК за 2001 г. на всяко едно от предприятията. Съгласно съображение 468 от спорното решение за EniChem, тоест цялото дружество, притежавано от Eni SpA, продажбите на БК и СБК за 2001 г. са нараснали до 164,902 милиона евро. С оглед на тази сума EniChem е на първо място по продажби на БК и СБК сред предприятията, взели участие в разглежданото нарушение. Въз основа на това Комисията определя начален размер на глобата за Versalis от 55 милиона евро.

9 След това Комисията прилага различни коефициенти за умножение с възпираща цел в зависимост от световния оборот на съответните предприятия за 2005 г. Като приема, че по отношение на Stomil, чийто оборот възлиза на 38 милиона евро, както и на Kaučuk, чийто оборот е 2,718 милиарда евро, не следва да се прилага какъвто и да било коефициент за умножение, Комисията прилага коефициенти за умножение 1,5 за Bayer, 1,75 за Dow, 2 за Eni SpA и за Versalis и 3 за Shell с обороти съответно 27,383 милиарда евро, 37,221 милиарда евро, 73,738 милиарда евро и 246,549 милиарда евро.

10 Освен това по отношение на Versalis и Eni SpA размерът на глобата е увеличен с 65 %, тъй като тези дружества са участвали в нарушението в продължение на шест години и шест месеца.

11 Накрая, като приема, че „EniChem“ вече е било адресат на две по-ранни решения за установяване на нарушения на правото на конкуренция на Съюза, а именно Решение 86/398/ЕИО на Комисията от 23 април 1986 година относно производство по прилагане на член 85 ЕО (IV/31.149 — Полипропилен) (ОВ L 230, стр. 1, наричано по-нататък „решението „Полипропилен“) и Решение 94/599/ЕО на Комисията от 27 юли 1994 година относно производство по прилагане на член 85 ЕО (IV/31.865 — PVC) (ОВ L 239, стр. 14, наричано по-нататък „решението „PVC II“), Комисията увеличава основния размер на глобата за Versalis с 50 % за повторност.

12 Поради това в член 2, буква в) от спорното решение Комисията налага солидарно на Versalis и на неговото дружество майка Eni SpA глоба от 272,25 милиона евро.

Жалбата пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

13 С акт, депозиран в секретариата на Общия съд на 20 февруари 2007 г., Versalis подава жалба с главно искане за отмяна на спорното решение и с искане при условията на евентуалност за намаляване на наложената му глоба. В подкрепа на исканията си то изтъква шестнадесет основания.

14 Тези основания са изведени по-специално от нарушение на правото на защита (третото основание), от неправомерност на заключението, че то носи отговорност за извършването на нарушението (седмото основание), и от необоснованост на констатациите, че съществува картел и че то е взело участие в него (осмото и деветото основание). По отношение на размера на наложената му глоба жалбоподателят се позовава на необоснованост на преценката за тежестта на нарушението (десетото основание), на неправилно определяне на коефициента за умножение с възпираща цел (дванадесетото основание) и на необосновано увеличаване на основния размер на глобата за повторност на нарушението (четиринадесетото основание).

15 В обжалваното съдебно решение Общият съд по-специално посочва следното.

16 По отношение на твърдението за нарушение на правото на защита поради разлика между второто изложение на възраженията и спорното решение, в точка 84 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че това основание изхожда от погрешната предпоставка, че „в изложението на възраженията Комисията е приела, че EniChem SpA (впоследствие Syndial) носи отговорност за периода от 20 май 1996 г. до 1 януари 2002 г., при положение че в [спорното] решение Комисията е приела, че отговорност носи само [Versalis], включително за посочения по-горе период, през който то не е осъществявало дейност по производство и разпространение на съответните продукти“.

17 В точка 85 от обжалваното съдебно решение обаче Общият съд посочва, че съгласно приетото във второто изложение на възраженията Versalis „трябва да носи отговорност за нарушението за периода между 20 май 1996 г. и 28 ноември 2002 г.“, и че „във второто изложение на възраженията, както в [спорното] решение (съображения 365—373), се приема, че [Versalis] носи отговорност за целия период на нарушението“. В точка 86 от споменатото решение Общият съд констатира, че изложението на възраженията освен това уточнява, че „тъй като EniChem SpA контролира 100 % от капитала на [Versalis] между 1 януари и 20 октомври 2002 г., трябва да се приеме, че Syndial носи солидарна отговорност за нарушението на [Versalis] през този период“. Според Общия съд от това следвало, че „във второто изложение на възраженията се приема, че Syndial носи отговорност само за ограничен период, в качеството на дружество майка на [Versalis] между 1 януари и 20 октомври 2002 г., а не за целия период на нарушението“. В точка 87 от същото решение Общият съд заключава, че предпоставката на Versalis е погрешна.

18 По отношение на отговорността на жалбоподателя за нарушението Общият съд посочва, че когато две образувания представляват един стопански субект, обстоятелството, че образуването, което е извършило нарушението, продължава да съществува, само по себе си не е пречка за санкциониране на образуването, на което е прехвърлена икономическата дейност. Според Общия съд това се отнася по-специално за случаите, когато образуванията са били под контрола на едно и също лице и по същество са изпълнявали едни и същи търговски указания.

19 В точка 126 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че в конкретния случай е „безспорно, че към момента на извършените от тях неправомерни действия EniChem SpA и [Versalis] са притежавани изцяло, пряко или косвено, от едно и също дружество, а именно Eni [SpA]“. При тези обстоятелства според Общия съд „принципът на личната отговорност допуска санкцията за нарушението, започнато от EniChem SpA и продължено от [Versalis], да бъде наложена изцяло на последното“. Освен това в точка 129 от решението Общият съд посочва „опасността санкцията, наложена на дружество, което продължава да съществува от юридическа гледна точка, но вече не осъществява стопанска дейност, да бъде лишена от възпиращо действие“, както и че „предприятията биха могли да избегнат санкциите само поради изменение на правния им статут вследствие на преструктуриране, прехвърляне или други правни или организационни промени“.

20 По отношение на основанието, изведено от необоснованост на констатацията за наличие на картел, в точка 168 от обжалваното съдебно решение Общия съд най-напред посочва, че доводът на Versalis за раздел 4.3 от спорното решение, озаглавен „Срещи, проведени в рамките на картела“, който е „изложен[…] от фактическа и правна страна единствено в приложения A 23—A 25 към жалбата, не отговаря на изискванията по член 21 от Статута на Съда [на Европейския съюз] и член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник [на Общия съд]“. Поради това Общият съд приема, че посоченият довод е недопустим.

21 Освен това по отношение на твърденията за наличие на противоречия между някои изявления, които Bayer и Dow са направили по време на административното производство, и други изявления на лица, работещи за тези дружества, в точки 180 и 198 от обжалваното съдебно

решение Общият съд по-специално констатира, че „отговорите, дадени от името на предприятието като такова, са по-надеждни от отговора на един от неговите служители, независимо от опита или личното мнение на последния“.

22 По отношение на квалифицирането на разглежданото нарушение като „много тежко“ в точка 222 от обжалваното съдебно решение Общият съд напомня, че спорното решение санкционира сключването на споразумения, които се отнасят до целеви цени, разпределяне на пазара и обмен на чувствителна търговска информация, и че тези практики по естеството си са особено тежки нарушения. В допълнение той отбелязва, че в решението си Комисията е посочила, че „не е възможно да се определи конкретното отражение на картела“, който обхваща цялата територия на Европейското икономическо пространство (ЕИП), докато „разглежданите споразумения са прилагани от съответните предприятия и поради това са имали последици за пазара“. В точка 228 от решението си Общият съд отхвърля доводите на Versalis, изведени от липса на такива последици. По отношение на размера на пазара, който е само един от факторите, които Комисията може да вземе предвид, в точка 229 от същото решение Общият съд посочва, че „няма основание да се приеме, че Комисията е допуснала грешка в [спорното] решение, като е оценила съответния пазар „най-малко“ на 550 милиона евро през 2001 г. [и че евентуална] грешка, изразяваща се в определяне на по-нисък размер, е в ущърб на [Versalis]“.

23 По отношение на основанието, изведено от неправомерно прилагане на коефициента за умножение с възпираща цел, в точка 250 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че факторите, които са позволили на Комисията да определи коефициента за умножение по отношение на Eni SpA и Versalis, ясно следват от спорното решение и че от същото не е видно Комисията да е взела предвид други фактори освен общите обороти и относителния размер на съответните предприятия. В точка 251 от това решение Общият съд посочва, че световните обороти за 2005 г. са били в размер на 27,383 милиарда евро за Bayer, 37,221 милиарда евро за Dow (тоест с 35,93 % по-голям от този на Bayer) и 73,738 милиарда евро за EniChem (тоест с 169,28 % по-голям от този на Bayer и с 98,11 % от този на Dow).

24 При тези условия фактът, че коефициентът за умножение, определен за Versalis, е по-висок с 14,28 % в сравнение с приложения за Dow (съответно 2 и 1,75), който от своя страна е с 16,66 % по-висок от този за Bayer (съответно 1,75 и 1,5), според Общия съд не би могъл да представлява нарушение на принципа на равно третиране. Напротив, в точка 251 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че на това основание Комисията би могла да определи още по-висок коефициент за умножение. В същата точка той напомня и че след като не е длъжна да прилага точна математическа формула при определянето на размера на глобата, Комисията не е допуснала явна грешка в преценката, като е взела предвид различния икономически капацитет на съответните предприятия при избора на приложените от нея коефициенти за умножение.

25 По отношение на увеличаването на глобата за повторност на нарушението в точки 296, 298 и 299 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че спорното решение се позовава на решенията „Полипропилен“ и „PVC II“, както и на факта, че „EniChem“ е техен адресат. Според Общия съд Комисията по същество е приела, че същото предприятие по смисъла на член 101 ДФЕС е извършило повторно нарушение. Във връзка с това обаче Общият съд напомня, че „в съображение 487 от [спорното] решение Комисията упоменава „EniChem“ общо, като това наименование е определено в съображение 36 от [спорното] решение като „всички дружества, притежавани от Eni SpA“. Според Общия съд това наименование е „неточно, поне по отношение на юридическите лица, които влизали в състава на икономическото образувание, посочено в решение „Полипропилен“ и в решение „PVC II“. Общият съд добавя, че „дружеството, посочено в решение „Полипропилен“, а именно Anic [SpA], не е сред юридическите лица, споменати в [съображения 26—35 от спорното решение, които] основно имат за цел да опишат развитието на дружествата, притежавани от Eni [SpA] по време на нарушението, което означава развитието им след приемането на решение „Полипропилен“ и на решение „PVC II“.

26 В точка 300 от обжалваното съдебно решение Общият съд отбелязва, че Комисията препраща „в бележка под линия 262 от [спорното] решение [към] решение „Полипропилен“ и решение „PVC II“, като посочва, че „Eni“ е било включено в [тях]“, но че наименованието „Eni“ в обжалваното решение „не е предмет на единен начин на изписване“, тъй като, за да обозначи дружеството Eni SpA „като дружество майка на другите дружества, [Комисията] използва наименованието „Eni SpA“. В точка 301 от обжалваното съдебно решение обаче Общият съд приема, че „дори да се предположи, че с употребата на наименованието „Eni“ […] Комисията има предвид дружествата, които се числят към „предприятието“ по смисъла на член 81 ЕО, образувано от юридическите лица, контролирани от Eni, следва да се посочи, че в това отношение Комисията не е представила никакво подробно и точно доказателство в рамките на [спорното] решение“. Според Общия съд „Комисията се ограничава да посочи в писменото си становище пред [него], че Eni е контролирало „изцяло“ дружествата, посочени в решение „Полипропилен“ и в решение „PVC II“. Общият съд добавя, че „освен факта обаче, че това твърдение не е потвърдено от никакво доказателство, то не е възпроизведено в [спорното] решение“.

27 В точка 302 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че „в настоящия случай развитието на структурата и на контрола върху засегнатите дружества е особено сложно“ и че „адресатът на решение „Полипропилен“ е Anic [SpA], без името Eni [SpA] да се появява в посоченото решение“. „Колкото до решение „PVC II“, [според Общия съд] Комисията споменава в съображение 8 от него факта, че Anic [SpA] „по-късно“ става EniChem SpA, а в съображение 43 — факта, че това развитие се е дължало на „различни реорганизации“, без повече уточнения“. Общият съд посочва, че „[о]свен това името Eni [SpA] не се появява в това решение“ и че „[в] този смисъл Комисията е трябвало да бъде особено точна и да представи всички подробни доказателства, необходими за да се приеме, че дружествата, посочени в [спорното] решение, и дружествата, посочени в решение „Полипропилен“ и в решение „PVC II“, образуват едно и също „предприятие“, което тя не била направила.

28 Поради това Общият съд приема основанието, изведено от необоснованост на увеличаването на основния размер на глобата за повторност на нарушението, отменя член 2, буква в) от спорното решение, доколкото определя размера на наложената глоба на 272,25 милиона евро и го определя на 181,5 милиона евро. Той отхвърля жалбата в останалата ѝ част и осъжда всяка страна да понесе направените от нея съдебни разноски.

Искания на страните

29 Versalis иска от Съда:

— да отмени изцяло или частично обжалваното съдебно решение, доколкото с него Общият съд отхвърля жалбата му по дело T-59/07, и вследствие на това

— да отмени изцяло или частично спорното решение

— и/или да отмени или поне да намали наложената му с това решение глоба,

— при условията на евентуалност да отмени изцяло или частично обжалваното съдебно решение, доколкото с него Общият съд отхвърля жалбата му по дело T-59/07, и да върне делото за ново разглеждане пред Общия съд, който да се произнесе по същество в съответствие с указанията на Съда,

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски, направени в рамките както на настоящото производство, така и на производството по дело T-59/07, и

— да отхвърли насрещната жалба на Комисията и да я осъди да заплати съдебните разноски.

30 Комисията иска от Съда:

— да отхвърли жалбата,

— да отмени обжалваното съдебно решение, доколкото с него Общият съд отменя частично спорното решение по отношение на повторността на нарушението като отегчаващо отговорността обстоятелство и вследствие на това да намали размера на глобата, и

— да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

По основната жалба

31 В подкрепа на исканията си Versalis се позовава на шест основания за промяна на обжалваното съдебно решение и отмяна на спорното решение.

32 Първото основание е изведено от грешка на Общия съд при прилагане на правото и от неправилния му прочит на второто изложение на възраженията, тъй като изключил наличието на нарушение на правото на защита поради разлика между това изложение на възраженията и спорното решение. Второто основание е изведено от грешка при прилагане на правото при установяване на отговорността на Versalis за разглежданото нарушение, както и от непълнота на мотивите на обжалваното съдебно решение в това отношение. Третото основание по същество е изведено от нарушение на правото на Съюза, от изопачаване на доказателствата и от неупражняване на пълен съдебен контрол от Общия съд. Четвъртото основание е изведено от погрешно изчисляване на глобите и от необосновано определяне на нарушението като „особено тежко“, от липса на мотиви и от непълен съдебен контрол. Петото основание по същество е изведено от грешка в преценката и от непълнота на мотивите относно неправилното определяне на коефициента за умножение и за нарушението на принципа на равно третиране от Комисията. Шестото основание е изведено от нарушение на Общия съд поради неправилно прилагане на правото на Съюза и липса на мотиви в обжалваното съдебно решение за обявяването на някои приложения към жалбата за недопустими.

По първото основание, изведено от грешка при прилагане на правото и от явно погрешен прочит на второто изложение на възраженията, доколкото Общият съд стига до заключението за липса на нарушение на правото на защита поради разлика между това изложение и спорното решение

Доводи на страните

33 Според Versalis във второто изложение на възраженията, също както и в първото, Комисията приема, че то носи солидарна отговорност с EniChem SpA (впоследствие Syndial) за почти цялата продължителност на нарушението, въпреки че извършва дейност в сектора на БК и СБК едва от 1 януари 2002 г. В спорното решение, напротив, Комисията изключила пряката отговорност на Syndial и приела, че отговорно за цялото нарушение е Versalis. Общият съд отхвърлил основанието, изведено от тази разлика, като посочил, че съгласно второто изложение на възраженията Syndial носи отговорност само за ограничен период и че следователно Versalis изхожда от погрешна предпоставка. В точки 415 и 416 от второто изложение на възраженията обаче Комисията приела, че Syndial лично участва в нарушението от 20 май 1996 г. до 20 октомври 2002 г.

34 Versalis счита, че в действителност изхожда от правилна предпоставка и че следователно Общият съд трябва да приеме основанието, изведено от нарушение на правото на защита. На практика на Versalis не била дадена възможност да изрази становище по разгледания в спорното решение въпрос за отговорността му. Всъщност следвало да се прави разлика между случаите на солидарна отговорност с друго дружество и тези на разделна отговорност, тъй като дружествата, на които е наложена глоба, за чието плащане те носят солидарна отговорност, по принцип били длъжни да участват поравно в плащането ѝ. Освен това жалбоподателят избрал стратегията на защитата си пред Комисията с оглед на факта, че второто изложение на възраженията предвиждало солидарна отговорност със Syndial за почти цялото нарушение. Поради това Versalis решило да концентрира защитата си върху събития, настъпили през периода, когато само управлявало въпросната дейност, тоест от 1 януари до 28 ноември 2002 г.

35 В отговор Комисията изтъква, че по същество в точка 416 от второто изложение на възраженията ясно е посочила личната отговорност на Versalis за разглежданото нарушение за периода от 20 май 1996 г. до 28 ноември 2002 г. и тази на Syndial за периода от 20 май 1996 г. до 20 октомври 2002 г. Освен това в точка 353 от споменатото изложение на възраженията тя приела, че Syndial може да се счита за солидарно отговорно за нарушението, извършено от Versalis, за периода от 1 януари до 20 октомври 2002 г. Следователно съгласно второто изложение на възраженията жалбоподателят носел лична отговорност за цялата продължителност на картела.

36 Комисията счита за малко вероятно Versalis да е решило да не представя подходяща защита единствено поради това че за част от санкцията, съответстваща на отговорността му за периода от 1 януари до 20 октомври 2002 г., може да носи солидарна отговорност с друго дружество от същата група. Versalis и Syndial решили да координират защитите си, като всяко от тях се съсредоточи върху различни периоди, а за останалите изрично препраща към писмената защита на другото дружество. Versalis не направило опит да докаже, че изходът от производството би бил различен, ако второто изложение на възраженията изключваше отговорността на Syndial.

Съображения на Съда

37 По отношение на констатациите на Общия съд в точки 84—87 от обжалваното съдебно решение — от една страна, че второто изложение на възраженията установява отговорност на Syndial в качеството му на дружество майка на Versalis само за ограничения период от 1 януари до 20 октомври 2002 г., но не и за цялата продължителност на нарушението, и от друга страна, че поради това изтъкнатото от Versalis пред Общия съд основание, изведено от различие между това изложение на възраженията и спорното решение, се основава на погрешна предпоставка — следва да се заключи, че те в действителност са неточни.

38 Всъщност, както с основание се посочва и в жалбата на Versalis, в точка 416 от второто изложение на възраженията се установява, че Syndial е било част от предприятието, което е извършило разглежданото нарушение и което се е състояло от Eni SpA, Versalis и Syndial, в периода от 20 май 1996 г. до 20 октомври 2002 г., а не само в периода от 1 януари до 20 октомври 2002 г. Ето защо Общият съд не може да отхвърли основанието, изложено от Versalis и изведено от разликата между, от една страна, второто изложение на възраженията, и от друга страна, спорното решение, на което решение Syndial не е адресат, както е на изложението на възраженията, единствено поради съображението че това основание изхожда от „погрешна“ предпоставка.

39 При все това следва да се констатира, че Общият съд не е допуснал грешка, като е приел, че в това отношение спорното решение не е засегнато от порок, с който се нарушава правото на защита на Versalis.

40 Всъщност, видно именно от споменатата точка 416, Комисията приема, че във всички случаи Eni SpA, Versalis и Syndial образуват едно предприятие по смисъла на член 101 ДФЕС в периода от 20 май 1996 г. до 20 октомври 2002 г., тоест през почти цялата продължителност на нарушението. Следователно Versalis не може да има съмнения относно факта, че носи отговорност за цялостното антиконкурентно поведение на така очертаното предприятие и следователно за цялостното антиконкурентно поведение на Syndial. Фактът, че въпреки това Versalis е решило да не изразява становище относно твърдяното антиконкурентно поведение за периода от 20 май 1996 г. до 1 януари 2002 г., а да разчита за тази цел на защитата, представена от Syndial, е следствие от избор на това предприятие, който не може да представлява нарушение на правото му на защита. Впрочем от съображения за изчерпателност следва да се посочи, че това разпределение на задачите с оглед предоставяне на отговор на твърденията на Комисията за нарушения не изглежда да е било в ущърб на Versalis.

41 Този извод не може да се обори от факта, че съгласно точка 353 от второто изложение на възраженията на Комисията Versalis и Syndial трябва да носят солидарна отговорност за нарушението в периода от 1 януари до 20 октомври 2002 г. Всъщност споменатата точка 353 само подчертава, както ясно следва от точки 354—356 от това изложение на възраженията, че дори и през периода, когато Versalis не е пряко контролирано от Eni SpA, съществува непрекъсната икономическата приемственост по отношение на предприятието по смисъла на член 101 ДФЕС, състоящо се от Eni SpA, Versalis и Syndial.

42 Впрочем, макар да поддържа, че хипотезата, при която носи солидарна отговорност с още две дружества, се различава ясно от тази, при която носи солидарна отговорност само с още едно дружество, Versalis по никакъв начин не доказва, че спорното решение би породило различни правни последици, ако в хода на производството пред Комисията е знаело, че адресати на спорното решение ще бъдат единствено Eni SpA и то самото, но не и Syndial.

43 Следователно доводите, изложени в подкрепа на първото основание на жалбата и изведени от нарушение на правото на защита поради разлика между второто изложение на възраженията и спорното решение, не са правно и фактически обосновани, тъй като в крайна сметка Syndial не е адресат на последното и поради това съображение, с което трябва да се замени съображението, изтъкнато в това отношение от Общия съд, първото основание следва да се отхвърли.

По второто основание, изведено от грешка при прилагане на правото при установяване на отговорността на Versalis за разглежданото нарушение, както и от непълнота на мотивите за отхвърлянето на доводите, които жалбоподателят е изтъкнал в това отношение

Доводи на страните

44 Според Versalis Общият съд е нарушил основния принцип на личната отговорност, като е отхвърлил основанието, изведено от грешка при установяване на отговорността за действията в периода от 20 май 1996 г. до 1 януари 2002 г. Всъщност според Versalis Комисията е трябвало да установи, че за този период Syndial и то самото носят различна отговорност.

45 В това отношение Versalis поддържа, че Съдът допуска дерогиране на принципа на личната отговорност само по изключение и при наличието на точно определени условия, които в случая не са изпълнени. Всъщност Syndial не престанало да съществува от правна или икономическа гледна точка, дейността му, свързана с БК и СБК, не била прехвърлена с цел заобикаляне на правилата за защита на конкуренцията и Versalis, както и Syndial, не били зависими от един и същ публичноправен орган. Освен това жалбоподателят не направил изявление по собствена инициатива, за да поеме отговорността за поведението на Syndial.

46 Освен това според Versalis не съществува какъвто и да било риск от липса на възпиращо действие в хипотезата, при която се приеме, че отговорност носи не то самото, а по-скоро Syndial, като се има предвид, че това дружество още упражнява икономическа дейност и е в състояние да плати размера на санкцията. Съгласно съдебната практика именно рискът от отпадане на възпиращото въздействие е основния критерий, позволяващ да се дерогира принципът на личната отговорност. В това отношение Versalis се позовава по-специално на точка 144 от Решение от 29 март 2011 г. по дело ThyssenKrupp Nirosta/Комисия (C-352/09 P, Сборник, стр. I-2359).

47 Във всички случаи Общият съд не разгледал интензитета на икономическите и организационните връзки между Versalis и Syndial, а само констатирал, че двете дружества „са притежавани изцяло, пряко или косвено, от [Eni SpA]“. Поради това той допуснал грешка при прилагане на правото. Освен това мотивите му за отхвърляне на изложените пред него доводи в това отношение били непълни.

48 В отговор Комисията посочва, че Съдът не е ограничил хипотезите, при които дружеството приобретател носи отговорност, до случаите, когато прехвърлящото дружество е преустановило всякаква икономическа дейност. Съгласно съдебната практика определящо било само наличието на „структурна връзка“ между две дружества, спадащи към една и съща група, като този принцип не се ограничавал до случаите, когато заинтересованите предприятия са зависими от един и същ публичноправен орган.

49 Комисията счита за неотносим довода, изтъкнат от Versalis, че след като Syndial е дружество, което все още съществува и извършва дейност, няма риск от липса на възпиращо действие, ако се приеме, че отговорност носи по-скоро Syndial, отколкото жалбоподателят, тъй като съдебната практика не ограничава възможността за санкциониране на предприятието приобретател единствено до хипотезата, при която прехвърлящото дружество е престанало да съществува от правна или икономическа гледна точка.

50 Що се отнася до икономическите и организационни връзки между Versalis и Syndial, в Решение от 7 януари 2004 г. по дело Aalborg Portland и др./Комисия (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, Recueil, стр. I-123) Съдът приел, че съществуват структурни връзки, обосноваващи налагането на санкция на дружеството приобретател, единствено поради факта че предприятието, взело участие в картела, е прехвърлило въпросните активи на друго дружество, 50 % от чийто капитал то контролира. Ето защо, след като в случая капиталът на приобретателя се контролирал изцяло, очевидно имало икономическа приемственост. Обжалваното съдебно решение излагало достатъчно мотиви в това отношение.

Съображения на Съда

51 Съгласно постоянната съдебната практика правото на Съюза в областта на конкуренцията се отнася до дейността на предприятията, като понятието за предприятие обхваща всяко образувание, което извършва икономическа дейност, независимо от правния статут и начина му на финансиране. Съгласно принципа на личната отговорност, ако наруши правилата на конкуренцията, такова образувание следва носи отговорност (в този смисъл вж. по-специално Решение от 11 декември 2007 г. по дело ETI и др., C-280/06, Сборник, стр. I-10893, точки 38 и 39, както и цитираната съдебна практика).

52 Съдът вече е приел, че когато две образувания съставляват едно икономическо образувание, обстоятелството, че образуването, което е извършило нарушението, продължава да съществува, само по себе си не е пречка за санкциониране на образуването, на което то е прехвърлило икономическата си дейност. В частност подобно налагане на санкция е допустимо, когато тези образувания са били под контрола на едно и също лице и предвид тесните връзки,

които ги обединяват в икономически и организационен план, са изпълнявали едни и същи търговски указания (вж. Решение по дело ETI и др., посочено по-горе, точки 48 и 49, както и цитираната съдебна практика).

53 В случая, видно от съображения 368 и 369 от спорното решение, Комисията приема, че за времето на разглежданото нарушение Eni SpA, Versalis и Syndial съставляват едно предприятие. Освен това, като се има предвид, че през целия този период Eni SpA притежава пряко или косвено целия или почти целия капитал не само на Versalis, но и на Syndial, което обстоятелство Versalis не оспорва, Комисията може съгласно постоянната съдебна практика да се основе на презумпцията, че Eni SpA действително е упражнявало решаващо влияние върху дъщерните си дружества (в този смисъл вж. Решение от 3 май 2012 г. по дело Legris Industries/Комисия, C-289/11 P, точки 46—48 и цитираната съдебна практика). В настоящото дело посочената презумпция не е оборена.

54 С оглед на тези обстоятелства следва да се констатира, че независимо от факта, че Syndial продължава да съществува, Комисията има право да приеме, че за всички нарушения на Syndial отговорност носи Versalis.

55 Тази констатация не може да се обори от факта, че в Решение по дело ThyssenKrupp Nirosta/Комисия, посочено по-горе, Съдът приема, че към хипотезата по точка 52 от настоящото решение спадат също и случаите, когато образуването, извършило нарушението, вече не съществува от правна или икономическа гледна точка, поради риска санкцията, наложена на предприятие, което не вече упражнява икономическа дейност, да бъде лишена от възпиращото си действие (вж. Решение по дело ThyssenKrupp Nirosta/Комисия, посочено по-горе, точка 144), тъй като по-специално от това решение не следва, че образувание, което не е извършило дадено нарушение, може да носи отговорност за него само когато прилагането на санкция на дружеството, извършител на нарушението, би било лишено от възпиращо действие.

56 Всъщност съгласно установеното от Съда в Решение по дело ETI и др., посочено по-горе, на което той изрично се позовава в точка 144 от Решение по дело ThyssenKrupp Nirosta/Комисия, посочено по-горе, Комисията може да приеме, че отговорност за дадено нарушение носи дружество, което не е негов извършител, в случаите, когато образуването, извършител на това нарушение, е продължило да съществува като икономически оператор на други пазари (вж. Решение по дело ETI и др., посочено по-горе, точка 45). Съдът основава тази си преценка на факта, че по време на нарушението съответните дружества са притежавани от един и същи публичноправен орган (Решение по дело ETI и др., посочено по-горе, точка 50).

57 Следва също да се констатира, че за разлика от твърдяното от Versalis значението на посоченото по-горе Решение по дело ETI и др. не е ограничен до случаите, когато съответните образувания са контролирани от един публичноправен орган. Всъщност в точка 44 от споменатото решение Съдът уточнява, че е без значение обстоятелството, че решението за прехвърлянето на дейността е взето не от частноправни субекти, а от законодателя с оглед възможна приватизация. Съдът следователно счита, че биха могли да съществуват евентуални съмнения относно отговорността за нарушение на образувание, което в тази хипотеза е предмет на общ контрол, упражняван от публичноправен орган, и ги опровергава. Никакво съмнение за наличието на такава отговорност не може да съществува обаче, когато, както в случая, контролът е упражняван от частноправно дружество.

58 С оглед на тези обстоятелства Общият съд следователно не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че Комисията може валидно да установи отговорността на Versalis за всички разглеждани нарушения.

59 Що се отнася до твърдението за липса на мотиви, в точки 120—131 от обжалваното съдебно решение Общият съд подробно излага причините, поради които приема за необосновано основанието, изложено в този смисъл в първоинстанционното производство. Мотивите на решението следователно не пораждат каквито и да било съмнения относно съображенията, на които Общият съд основава решението си по този въпрос, и следователно позволяват на Съда да упражни своя контрол. Обжалваното съдебно решение следователно не е опорочено от каквато и да било липса на мотиви в това отношение.

60 След като нито един от изложените в подкрепа на него доводи не е приет, второто основание на жалбата трябва да се отхвърли като необосновано.

По третото основание, изведено от нарушение на правото на Съюза, от неправилното прилагане на това право, от изопачаване на доказателствата и от неупражняването от Общия съд на пълен съдебен контрол

Доводи на страните

61 Според Versalis Общият съд неправилно е отхвърлил доводите, изведени от твърдени противоречия между трите изявления на Bayer, направени чрез правния му съветник г-н K., както и доводите на Versalis относно изявлението на г-н N., служител на Dow. В това отношение в точки 180 и 198 от обжалваното съдебно решение Общият съд се основал на принципа, че отговорите, дадени на въпроси на Комисията от името на предприятието като такова, са по-надеждни от отговора на един от членовете на персонала на това предприятие.

62 Във всички случаи обаче тези доводи се отнасяли до противоречия между изявления, направени от името на съответните предприятия. Както по-специално следвало от отбелязаното в устните изявления, направени в хода на административното производство, г-н N., който бил пряк свидетел на разглежданото нарушение и който предоставил описание на фактите, много различно от възстановките, извършени от Комисията в спорното решение, направил изявленията си от името на Dow, а не от свое име. Общият съд следователно допуснал грешка, като приложил „принципа на предимство“ на изявленията на самите засегнати предприятия пред тези на техни служители, в резултат на което отхвърлил оневиняващи доказателства, които Versalis представило за редица обстоятелства, които следвало да се вземат предвид за целите на преценката относно наличието на споменатия картел.

63 Versalis счита, че споменатите доводи следва отново да се разгледат, за да се провери дали договорите между конкурентите, посочени в спорното решение, действително представляват картел за определяне на цени или разпределяне на пазара или става въпрос само за инцидентни нарушения на правната уредба на Съюза в областта на конкуренцията, изразяващи се освен това в обмен на чувствителна търговска информация. Versalis отбелязва, че някои фактически обстоятелства, предоставени от заявителите за освобождаване, вече били отхвърлени в рамките на Решение на Общия съд от 13 юли 2011 г. по дело Kaučuk/Комисия (T-44/07, Сборник, стр. II-4601), Решение на Общия съд от 13 юли 2011 г. по дело Unipetrol/Комисия (T-45/07, Сборник, стр. II-4629) и Решение на Общия съд от 13 юли 2011 г. по дело Trade Stomil/Комисия (T-53/07, Сборник, стр. II-4657), постановени по жалбите на три други дружества, адресати на спорното решение, а именно Kaučuk, Unipetrol a.s. и Stomil, и довели до цялостната му отмяна по отношение на тях.

64 Комисията твърди, че разглежданото нарушение е установено въз основа на редица доказателства, само някои от които са оспорени пред Общия съд. Общият съд приел, че изявлението на Bayer е с по-голяма доказателствена стойност от тази на останалите изявления, тъй като то било подкрепено и с други доказателства по случая, които Versalis не оспорило.

Във всички случаи изявленията, на които се позовавало последното, не можели да противоречат на изявленията, на които се основавало спорното решение, и този въпрос очевидно се отнасял до установяването на фактите. То обаче не подлежало на контрол от Съда.

Съображения на Съда

65 С третото си основание Versalis по същество твърди, че Общият съд е допуснал грешка, като е приел, че някои изявления, направени от името на Bayer и на Dow, имат особено голяма доказателствена стойност, въпреки че други изявления на същите предприятия, направени също от тяхно име, им противоречат.

66 Съгласно постоянната съдебна практика единствено Общият съд е компетентен, от една страна, да установява фактите, освен в случаите, когато неточността на фактическите му констатации следва от представените пред него материали по делото, и от друга страна, да преценява тези факти. Следователно, освен в случай на изопачаване на доказателствата, които са му били представени, преценката на фактите не представлява правен въпрос, който в това си качество подлежи на контрол от Съда (вж. по-специално Решение по дело Legris Industries/Комисия, посочено по-горе, точка 51 и цитираната съдебна практика).

67 В случая Versalis не основава твърденията си на неточност на фактическите констатации на Общия съд, произтичаща от доказателствата по преписката.

68 По отношение на евентуално изопачаване на доказателствата Versalis изхожда от предпоставката, посочена в точка 35 от жалбата му, че доводите са „относно“ такова изопачаване от Общия съд, тъй като същият изключил важни оневиняващи доказателства, предоставени му от Versalis за множество обстоятелства, които следва да се вземат предвид за целите на преценката за съществуването на разглеждания картел.

69 В това отношение следва да се констатира, че видно от текста на точки 180 и 198 от обжалваното съдебно решение, предпоставката, че по същество Общият съд не взел предвид предоставените му от Versalis оневиняващи доказателства, тъй като приел, че някои изявления, направени от името на Bayer и Dow, имат по-голяма доказателствена стойност, е погрешна. Всъщност в точки 180 и 198 Общият съд само констатира, че на изявленията на служителите на Bayer и Dow не може да се придаде „по-голяма“ доказателствена стойност, отколкото на изявленията на самите дружества.

70 Освен това, видно по-специално от точки 180 и 197 от обжалваното съдебно решение, Общият съд основава преценката си на фактите не само на някои изявления на Bayer и Dow, но също и на изявления на Shell, както и на редица писмени доказателства.

71 Следователно в действителност Versalis оспорва самата преценка на Общия съд на фактите, доказателствата и свързаните с тях доводи, като в този смисъл упреква Общия съд, че не е преценил като достатъчни изтъкнатите от него доводи с цел доказване липсата на нарушение. Поради това Versalis иска от Съда да разгледа отново фактите, констатирани от Общия съд, и представените доказателства, което съгласно цитираната в точка 66 от настоящото решение съдебна практика излиза извън обхвата на упражнявания от Съда контрол.

72 Поради това доводите на Versalis в подкрепа на третото основание на жалбата му, както и самото основание следва да се отхвърлят като недопустими.

По четвъртото основание, изведено от нарушение на правото на Съюза при изчисляването на глобите и определянето на нарушението като „особено тежко“, от липса на мотиви и от непълен съдебен контрол

Доводи на страните

73 Първо, според Versalis в точка 225 от обжалваното съдебно решение Общият съд погрешно е приел, че „споразумения или съгласувани практики, насочени по-конкретно, както в настоящия случай, към определяне на целеви цени или разпределяне на пазарни дялове, могат да бъдат квалифицирани като „особено тежки“ само въз основа на характера им, без да е необходимо Комисията да доказва конкретното отражение на нарушението върху пазара“. Всъщност Versalis счита, че съгласно точка 1 A, първа алинея от Насоките и практиката на Общия съд, за да извърши преценка на тежестта на дадено нарушение, Комисията е длъжна да вземе предвид конкретното му отражение върху пазара, когато е видно, че то е измеримо. При все това първото изложение на възраженията, в което Комисията направила пълен анализ в това отношение, за разлика от подхода, който следвала във второто си изложение на възраженията, както и приложените към жалбата проучвания показвали, че в случая отражението, което било ограничено, в действителност било измеримо.

74 Освен това от практиката на Общия съд следвало, че хоризонталните ценови картели могат да се считат само като „тежки“ или да бъдат основание за налагане на намалена глоба, ако, както в случая, вредоносните им последици върху пазара са ограничени.

75 При условията на евентуалност Versalis твърди, че Комисията е длъжна да посочи другите фактори, които е взела предвид, за да обоснове увеличаването на началния размер на глобата над приложимия минимален размер от 20 милиона евро, предвиден за „особено тежки“ нарушения. Ето защо Общият съд допуснал грешка при прилагане на правото, като не изяснил този въпрос.

76 Второ, Versalis счита, че Общият съд не се е произнесъл „разумно и последователно“ по основните фактори, които са били взети предвид при преценката на тежестта на нарушението. Всъщност той само потвърдил, че в това отношение е достатъчна констатация на Комисията, че по същността си наказуемото поведение е „особено тежко“, и не взел предвид отражението на нарушението върху пазара. При все това жалбоподателят предоставил на Общия съд данни, за да можел той, както бил длъжен, конкретно да ги разгледа и въз основа на тях сам да направи преценка и да извлече съответните изводи относно искането за намаляване на глобата.

77 Трето, Versalis поддържа, че Общият съд е изопачил фактите, като неправилно не взел предвид важни за спора доказателства. Всъщност в точка 229 от обжалваното съдебно решение той посочил, че „няма основание да се приеме, че Комисията е допуснала грешка в [спорното] решение, като е оценила съответния пазар „най-малко“ на 550 милиона евро през 2001 г.“ При все това, видно от материалите по делото в първоинстанционното производство, Комисията драстично намалила общата стойност на съответния пазар и поради това погрешно предположила, че картелът обхваща почти 90 %, вместо 60 % от него, както посочила във второто изложение на възраженията.

78 В противоречие със съображението, изложено в споменатата точка 229, че „няма основание да се приеме, че грешка, изразяваща се в определяне на по-нисък размер, е в ущърб на [Versalis]“, пазарните дялове, притежавани от участвалите в нарушението предприятия, спадали към потенциално релевантните фактори за преценката на тежестта на нарушението. Освен това пазарният дял, засегнат от твърдения картел, във всички случаи трябвало да се счита за още

по-малък от изчисления в спорното решение поради изключването от групата на членовете на този картел на две от предприятията, които фактически първоначално са взели участие, а именно Kaučuk и Stomil.

79 В отговор Комисията посочва, че съгласно постоянната съдебна практика хоризонталните ценови картели спадат към най-тежките нарушения на правото на Съюза в областта на конкуренцията. Видно по-специално от Решение от 3 септември 2009 г. по дело Prym и Prym Consumer/Комисия (C-534/07 P, Сборник, стр. I-7415, точка 75) и от Решение от 8 декември 2011 г. по дело KME Germany и др./Комисия (C-272/09 P, Сборник, стр. I-12789, точка 34), както и от Насоките, действителното отражение на нарушението върху пазара не е критерий с решаващо значение за определянето на нивото на глобата, а само един от елементите, които биха могли да се вземат предвид, в случай че той е измерим. Фактът, че във второто изложение на възраженията Комисията не възприела анализа относно увеличаването на цените на разглежданите пазари, съдържащ се в първото изложение на възраженията, не означавал обаче, че съответният картел нямал въздействие върху пазара, която хипотеза жалбоподателят също не бил доказал.

80 Във всички случаи според Комисията установяването на особено въздействие върху пазара представлява само допълнителен елемент, който би могъл да ѝ позволи да увеличи началния размер за изчисляването на глобата.

81 Накрая, Общият съд правилно не взел предвид проучванията на пазара, които Versalis предоставило, тъй като разглежданото нарушение можело да се счита за „особено тежко“ поради самото си естество и посочените проучвания били основани на непълни данни. По отношение на стойността на съответния пазар Комисията твърди, че Общият съд по никакъв начин не изопачил фактите, като го оценил „най-малко“ на 550 милиона евро през 2001 г. За целите на преценката на тежестта на нарушението Комисията във всички случаи не се основала на пазарния дял, контролиран от участващите предприятия.

Съображения на Съда

82 По отношение, първо, на значението на последиците от разглежданото нарушение следва да се напомни, че съгласно постоянната съдебна практика тежестта на нарушенията на правото на Съюза в областта на конкуренцията трябва да се установява въз основа на голям брой фактори и без да е изработен обвързващ или изчерпателен списък на критериите, които задължително трябва да бъдат взети предвид (вж. по-специално Решение от 19 декември 2012 г. по дело Bavaria/Комисия, C-445/11 P, точка 59 и цитираната съдебна практика). Що се отнася по-специално до действителното отражение върху пазара, то не е решаващ критерий за определянето на размера на глобите (вж. Решение по дело KME Germany и др./Комисия, посочено по-горе, точка 34, както и Решение от 8 декември 2011 г. по дело KME Germany и др./Комисия, C-389/10 P, Сборник, стр. I-13125, точка 44).

83 Освен това хоризонталните ценови картели и картелите за подялба на пазари могат по принцип да бъдат квалифицирани като много сериозни нарушения въз основа само на естеството им, без Комисията да бъде задължена да доказва действително отражение на нарушението върху пазара (вж. по-специално Определение от 13 декември 2012 г. по дело Transcatab/Комисия, C-654/11 P, точка 42). В тази хипотеза действителното отражение на нарушението е само един от всички елементи, който, ако е измерим, би могъл да позволи на Комисията да увеличи началния размер на глобата над възможния минимален размер от 20 милиона евро (Решение по дело Prym и Prym Consumer/Комисия, посочено по-горе, точка 75).

84 Поради това Общият съд е взел предвид конкретното въздействие на разглежданото нарушение върху пазара, ако се предположи, че то действително е измеримо, но само от съображение за изчерпателност. Освен това, тъй като споменатото нарушение по своята същност е много сериозно, отчитането на конкретното му въздействие може да доведе само до увеличаване на глобата. Доводът на Versalis следователно е неотносим (в този смисъл вж. Решение по дело Prym и Prym Consumer/Комисия, посочено по-горе, точка 75, както и Определение по дело Transcatab/Комисия, посочено по-горе, точки 43 и 44).

85 Второ, що се отнася до довода, изведен от твърдението, че Общият съд не се произнесъл „разумно и последователно“ относно съществените фактори, взети предвид при преценката на тежестта на нарушението, че не разгледал данните, предоставени му от Versalis, не извършил сам преценка на тези данни и не си направил изводи от тях относно искането за намаляване на глобата, достатъчно е да се констатира, че в точки 219 и 233 от обжалваното решение Общият съд подробно е изложил факторите, които е взел предвид, за да прецени тежестта на нарушението. Този довод следователно е необоснован. Сам по себе си фактът, че при упражняване на пълната си юрисдикция Общият съд е изтъкнал в това отношение множество обстоятелства в подкрепа на преценката на Комисията в спорното решение, не може да обори този извод (в този смисъл вж. Решение от 22 ноември 2012 г. по дело E.ON Energie/Комисия, C-89/11 P, точка 133).

86 Трето, що се отнася до довода, че Общият съд изопачил фактите, тъй като преценил, че няма основание да се приеме, че Комисията е допуснала грешка, като е оценила съответния пазар „най-малко“ на 550 милиона евро през 2001 г.“, същият не може да се приеме.

87 В това отношение следва да се уточни, че Versalis нито успява да докаже неточността на констатацията на Общия съд, съдържаща се в точка 229 от обжалваното съдебно решение, че „няма основание да се приеме, че грешка, изразяваща се в определяне на по-нисък размер [на оценката на съответния пазар], е в ущърб на [Versalis]“, нито да установи, че тази констатация представлява изопачаване на фактите.

88 Всъщност в точка 64 от жалбата си Versalis само потвърждава, че пазарните дялове, притежавани от участвалите в нарушението предприятия, са сред „потенциално“ релевантните фактори за преценката на тежестта на нарушението. При все това при определяне на различните начални размери на глобата за всяко едно от участвалите в разглежданото нарушение предприятия в съображения 66 и 467 от спорното решение Комисията се основава именно на пазарните дялове, притежавани от тези предприятия, а не на размера на продажбите им на БК и СБК. Доводът на Versalis, че Комисията коригирала оценката си на съответния пазар, съдържаща се в спорното решение, спрямо тази във второто изложение на възраженията, следователно е неотносим.

89 След като нито един от доводите, изложени в негова подкрепа, не е обоснован, четвъртото основание следва да се отхвърли.

По петото основание, изведено от отхвърляне в нарушение на правото на Съюза на дванадесетото основание, изложено пред Общия съд

По първата част на петото основание, изведена от грешка в преценката и от непълни и противоречиви мотиви по въпроса дали мотивите на Комисията за определяне на коефициента за умножение са пълни

– Доводи на страните

90 Versalis упреква Общия съд, че не е взел предвид по съответно подходящия начин обстоятелството, че Комисията не е посочила всички фактори, позволили ѝ да определи коефициент за умножение 2 за дружествата, контролирани от Eni SpA, и че същата е изложила непълни и противоречиви мотиви в това отношение.

91 Общият съд приел, също както и Съдът в точки 23 и 24 от Решение от 29 юни 2006 г. по дело Showa Denko/Комисия (C-289/04 P, Recueil, стр. I-5859), че възпиращият коефициент „се оценява чрез отчитането на множество фактори, а не само на конкретното положение на съответното предприятие“. Общият съд обаче сам си противоречал, като приел, че взетите предвид от Комисията общ оборот и относителен размер на предприятията са достатъчни и че от спорното решение „не следва, че Комисията е взела изрично предвид други фактори“, въпреки че същевременно в точки 249 и 250 от обжалваното съдебно решение констатирал, че общият израз „конкретните обстоятелства по случая“, използван в текста на спорното решение, не може да означава, че Комисията е взела предвид и други фактори.

92 Versalis поддържа, че Общият съд не мотивирал надлежно извода, съдържащ се в точка 250 от обжалваното съдебно решение, че „изразът „конкретните обстоятелства по случая“ може да се тълкува в смисъл, че обозначава […] общите обороти и относителния размер на съответните предприятия“. Фактът, че Комисията потвърждава това обстоятелство по време на съдебното заседание, бил без значение в това отношение.

93 Според Комисията изложеното от Общия съд в точка 250 от обжалваното съдебно решение е ясно и правилно. От нищо от спорното решение не било видно, че Комисията е взела предвид други фактори, освен общите обороти и относителния размер на съответните предприятия.

– Съображения на Съда

94 По отношение, първо, на позоваването на посоченото по-горе Решение по дело Showa Denko/Комисия следва да се констатира, че прочитът му от Versalis е погрешен. Всъщност, като констатира в точка 23 от споменатото решение, че възпиращият коефициент се оценява чрез отчитането на множество фактори, а не само на конкретното положение на съответното предприятие, Съдът има предвид точки 53—55 от заключението на генералния адвокат Geelhoed, в които по същество се посочва, че коефициентът за умножение с възпираща цел може да е насочен не само към „общо възпиране“ в смисъл на действие, с което по принцип се разколебават всички дружества да извършват въпросното нарушение, но и към „конкретно възпиране“ на конкретния ответник от ново нарушаване на правилата в бъдеще. В този смисъл в посоченото решение Съдът единствено е потвърдил, че Комисията не е длъжна да ограничи преценката си до факторите, свързани само с конкретното положение на съответното предприятие.

95 Съдът обаче не е постановил, че във всички случаи, когато определя коефициент за умножение с възпираща цел, Комисията или евентуално Общият съд трябва да вземе предвид други фактори освен общите обороти и относителния размер на съответните предприятия.

96 Второ, в този контекст следва да се констатира, че критериите, които Комисията е взела предвид при определянето на коефициента за умножение с възпираща цел, а именно относителният размер на съответните предприятия и техните общи обороти, следват ясно от съображения 474 и 475 от спорното решение. Както Общият съд основателно приема в точка 250 от обжалваното съдебно решение, този извод не може да се опровергае от факта, че Комисията се е позовала на „конкретните обстоятелства по случая“, тъй като от спорното решение не следва, че Комисията не визира изрично други фактори освен посочените, и че изразът „конкретните обстоятелства по случая“ трябва да се разбира като обозначаващ именно общите обороти и относителния размер на съответните предприятия.

97 Що се отнася до мотивите за критериите, използвани за определянето на коефициента за умножение с възпираща цел, следва да се констатира, че в точки 242—250 от обжалваното съдебно решение Общият съд подробно обосновава преценката си в това отношение. Тези мотиви не са опорочени от каквото и да било противоречие или грешка при прилагане на правото, като е видно, че в съответствие с постоянната съдебна практика излагат по ясен и недвусмислен начин съображенията на Общия съд, така че да дадат възможност на Versalis да се запознае с основанията за взетото решение, а на Съда — да упражни своя контрол (в този смисъл вж. по-специално Решение от 2 април 2009 г. по дело France Télécom/Комисия, C-202/07 P, Сборник, стр. I-2369, точка 29 и цитираната съдебна практика).

98 Първата част на петото основание следователно е необоснована.

По втората част на петото основание, изведена от грешка в преценката и непълни и противоречиви мотиви относно нарушението на принципа на равно третиране от Комисията

– Доводи на страните

99 Versalis поддържа, че когато Комисията избере да приложи даден аритметичен метод за изчисляване на глоба, тя е обвързана от присъщите за него правила, освен при изрична обосновка по отношение на всички членове на картела. В Решение от 29 април 2004 г. по дело Tokai Carbon и др./Комисия (T-236/01, T-239/01, T-244/01-T-246/01, T-251/01 и T-252/01, Recueil, стр. II-1181) Общият съд приел, че е налице нарушение на принципа на равно третиране, когато за едно предприятие е определен коефициент за умножение 1,25, а за друго — 2,5, въпреки че оборотът на първото е само два пъти по-голям от този на второто. Това решение установявало ясно наличието на пряка връзка между увеличаването на оборота и увеличаването на коефициента за умножение. В обжалваното съдебно решение обаче Общият съд се отклонил от тези принципи.

100 Според жалбоподателя с оглед на оборотите на предприятията, участвали в разглежданото нарушение, за да гарантира спазването на принципа на равно третиране, както и принципа на пропорционалност и същевременно за да избегне прилагането на коефициент за умножение, по-висок от 3, Общият съд е трябвало да приложи коефициент 1,25, а не 1,5 за Bayer и следователно по-нисък коефициент за умножение за всички заинтересовани предприятия, а именно коефициент 1,33 за Dow, около 1,66 за EniChem и 3 за Shell. Твърдението на Общия съд, съдържащо се в точка 251 от обжалваното съдебно решение, че „от [спорното] решение следва, че възприетият за EniChem коефициент за умножение е изчислен въз основа на възприетия за Dow коефициент, а не въз основа на възприетия за Shell коефициент“, бил неотносим, тъй като принципът на равно третиране важи за всички членове на даден картел.

101 Комисията счита, че жалбоподателят не е доказал наличието на каквато и да било грешка при прилагане на правото, а по-скоро е предложил нов заместващ метод за изчисляване, водещ до прилагането на по-нисък коефициент. Доколкото се отнасяло и за глобите, наложени на други предприятия, това искане било недопустимо. Освен това Комисията препраща към Решение от

16 ноември 2000 г. по дело Mo och Domsjö/Комисия (C-283/98 P, Recueil, стр. I-9855, точка 47), съгласно което тя не можела чрез ексклузивно и механично прилагане на аритметични формули да се лиши от правото си на преценка. Изборът ѝ да не прилага коефициенти, по-високи от 3, който Versalis явно споделяло, водел до определена регресивност на коефициентите за умножение спрямо размера на предприятията, от която регресивност впрочем жалбоподателят бил значително облагодетелстван.

– Съображения на Съда

102 Съгласно постоянната съдебна практика целта на коефициента за умножение с възпиращо действие и на отчитането в този контекст на големината и общите ресурси на въпросното предприятие се основава на търсеното въздействие върху посоченото предприятие, като санкцията не трябва да бъде пренебрежимо малка с оглед по-специално на финансовите възможности на същото (в този смисъл вж. по-специално Решение от 17 юни 2010 г. по дело Lafarge/Комисия, C-413/08 P, Сборник, стр. I-5361, точка 104, както и Определение от 7 февруари 2012 г. по дело Total и Elf Aquitaine/Комисия, C-421/11 P, точка 82).

103 Също съгласно постоянната съдебна практика в пределите на своето право на пълен съдебен контрол Общият съд не може чрез ексклузивно и механично прилагане на аритметичен метод на изчисляване, основан единствено на оборота на съответните предприятия, да се лиши от правото си на преценка относно определянето на размера на глобите (в този смисъл вж. по-специално Решение по дело Mo och Domsjö/Комисия, посочено по-горе, точка 47). Определянето на подходяща глоба не може да бъде резултат само от аритметично изчисляване, основано на оборота (в този смисъл вж. Решение от 7 юни 1983 г. по дело Musique Diffusion française и др./Комисия, 100/80-103/80, Recueil, стр. 1825, точка 121, както и Решение от 28 юни 2005 г. по дело Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P и C-213/02 P, Recueil, стр. I-5425, точка 243).

104 При изчисляването на размера на глобите, наложени на взелите участие в картела предприятия, диференцираният подход следователно е присъщ за упражняването на правомощията на Комисията в тази област. Всъщност в рамките на своето право на преценка Комисията е длъжна да индивидуализира санкцията в зависимост от поведението и особеностите на съответните предприятия, за да осигури във всеки отделен случай пълната ефективност на правилата на Съюза в областта на конкуренцията (Решение от 12 ноември 2009 г. по дело SGL Carbon/Комисия, C-564/08 P, точка 43 и цитираната съдебна практика).

105 Всъщност въз основа на съдебната практика, посочена в точка 102 от настоящото решение, Комисията преди всичко е длъжна да следи санкцията да не бъде „пренебрежимо малка“ с оглед по-специално на финансовите възможности на съответните предприятия, което обаче не означава, че на предприятие, чийто оборот е много по-голям от този на останалите членове на картела, трябва да се наложи по-висока глоба в зависимост изцяло от съотношението между неговия оборот и този на всички останали предприятия, взели участие в съответния картел. Всъщност в такъв случай глобите, наложени на най-големите предприятия на картела и увеличени посредством такъв аритметичен метод, наистина могат да имат достатъчно възпиращо действие, но рискуват да бъдат непропорционални с оглед на тежестта на конкретното нарушение, по-специално ако, както в случая, съществува значителна разлика между оборотите на съответните предприятия.

106 С оглед на тези съображения Общият съд не може да бъде упрекнат, че по същество е възприел подхода на Комисията, определила коефициент за умножение с възпираща цел 2 за Versalis и 3 за Shell, тъй като с този подход се цели да не се прилагат непропорционални коефициенти за умножение с възпираща цел на най-големите предприятия, по отношение на които само въз

основа на съществуващото математическо съотношение между техните обороти и оборотите на по-малките предприятия теоретически биха могли да се приложат значително по-високи коефициенти за умножение с възпираща цел.

107 Макар Versalis да твърди в това отношение, че след като Комисията е избрала да приложи аритметичен метод за изчисляване на глобата, тя е обвързана от присъщите за него правила, достатъчно е да се констатира, че в случая Комисията не е избрала такъв метод. Този факт, потвърден впрочем от Комисията по време на съдебното заседание за изслушване на устните състезания, по същество следва от спорното решение, в съображение 474 от което Комисията изрично посочва, че съществуват значителни разлики между оборотите на съответните предприятия.

108 По отношение на твърдението, че изложените от Общия съд мотиви са непълни, следва да се констатира, че в точка 251 от обжалваното съдебно решение са посочени всички критерии, релевантни за определянето на коефициента за умножение с възпираща цел. Макар за твърдението за липса на равно третиране между Versalis и Shell Общият съд само да констатира, че „възприетият за EniChem коефициент за умножение е изчислен въз основа на възприетия за Dow коефициент, а не въз основа на възприетия за Shell коефициент“, която констатация сама по себе си е твърде лаконична, тя все пак трябва да се чете във връзка с уточнението на Общия съд по този въпрос, че Комисията „разполага с право на преценка при определяне на размера на глобата и не е длъжна да прилага точна математическа формула“.

109 С оглед на последните констатации Versalis не може да бъде въведено в заблуждение за съществените съображения на Общия съд за възприемане по същество на преценката на Комисията относно възпиращия фактор, които съображения, видно от точки 102—106 от настоящото решение, явно са неточни. Поради това твърдението, че мотивите на обжалваното съдебно решение в това отношение са непълни, също не може да се приеме.

110 Поради това следва да се приеме, че втората част на петото основание на жалбата е необоснована и че това основание трябва да се отхвърли в неговата цялост.

По шестото основание, изведено от нарушение от Общия съд, от неправилно прилагане на правото на Съюза и от липса на мотиви в обжалваното съдебно решение, свързани с обявяването за недопустими на някои приложения към жалбата

Доводи на страните

111 Versalis по същество счита, че отхвърлянето като недопустим на довода относно раздел 4.3 от спорното решение, озаглавен „Срещи, проведени в рамките на картела“, се основава на формално сравнение на Общия съд между заглавията на частите на това решение и на частите на „раздел Д“ от жалбата в първоинстанционното производство. В точки 54—56 от последната се споменавало и обобщавало съдържанието на приложенията ѝ, а изтъкнатият довод следвал достатъчно ясно от самия ѝ текст.

112 Освен това споменатите приложения, определени части от които били посочени в точки 61, 62, 64, 94 и 121 от жалбата, не съдържали каквито и да било правни доводи. Ето защо Общият съд неправилно приел, че съдържащите се в приложенията доказателства „не отговаря[т] на изискванията по член 21 от Статута на Съда и член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник [на Общия съд]“ и че „Общият съд не е длъжен да изследва и установява сред приложенията правните основания и доводи“. Във всички случаи решението било опорочено от липса на мотиви в това отношение.

113 Ето защо не били релевантни и съображенията, съдържащи се в точка 169 от обжалваното съдебно решение, че Versalis не можело да запълни празнота в жалбата „като на етапа на репликата представи някои правни и фактически доводи […] и като препрати към приложения […] или като добави нови приложения към репликата“. Напротив, фактът, че Общият съд обявил тези приложения за недопустими, направил невъзможно позоваването от Versalis на съществени оневиняващи го доказателства.

114 Комисията счита, че отхвърлянето на въпросните приложения в обжалваното съдебно решение съответства на практиката на Общия съд и на Съда. Общият съд разгледал внимателно всички доводи в жалбата, дори и тези, които били изложени сбито и в обобщение. Той обаче правилно отхвърлил общото препращане към приложенията в точки 54—56 от жалбата, както и несвоевременния опит на жалбоподателя да запълни празнотите в нея.

Съображения на Съда

115 Най-напред следва да се напомни посоченото от Общия съд в точка 161 от обжалваното съдебно решение, а именно че съгласно член 21 от Статута на Съда и член 44, параграф 1, буква в) от Процедурния правилник на Общия съд исковата молба или жалбата трябва да съдържа предмета на спора и кратко изложение на посочените правни основания. За да е допустим(а) искът или жалбата, е необходимо съществените правни и фактически обстоятелства, на които се основава, да следват поне обобщено, но по логичен и разбираем начин от текста на самата искова молба или жалба. Въпреки че съдържанието на исковата молба или жалбата може да бъде обосновавано и допълвано по конкретни въпроси чрез препращане към извлечения от приложени към нея доказателства, общото препращане към други документи не заличава липсата на съществените обстоятелства от правните доводи, които следва да бъдат посочени в исковата молба или жалбата съгласно упоменатите по-горе разпоредби. Както подчертава Общият съд в точка 162 от споменатото решение, аналогични са изискванията и относно излагане на довод в подкрепа на дадено основание.

116 По-нататък следва да се констатира, че с оглед на така напомненото правило Общият съд е отхвърлил като недопустим довода относно раздел 4.3 от спорното решение, озаглавен „Срещи, проведени в рамките на картела“. Всъщност Общият съд приема, че този довод е изложено от фактическа и правна страна единствено в някои приложения към жалбата.

117 С оглед на това най-напред следва да се констатира, че с шестото основание, видно от заглавието на същото и от точка 98 от жалбата, Versalis оспорва „обявяването за недопустими на някои приложения на жалбата“. Общият съд обаче обявил за недопустими не разглежданите приложения, както поддържал жалбоподателят, а довод, който заедно с много други доказателства се съдържа в тези приложения. Следователно в това отношение прочитът на Versalis на обжалваното съдебно решение е погрешен.

118 Фактът, че прочитът на Versalis на съответната част от обжалваното съдебно решение е такъв, се подкрепя от вероятно подвеждащите съображения, изложени в точка 94 от жалбата, че Общият съд отхвърлил разглеждания довод въз основа на „формално“ сравнение между заглавията на частите на спорното решение и заглавията на частите на съответния раздел на жалбата в първоинстанционното производство. Всъщност Общият съд е отхвърлил този довод не с мотива че е неправилно озаглавен, а защото не фигурира в самата жалба. Освен това фактът, че заглавие, съответстващо на въпросния довод, липсва в жалбата в първоинстанционното производство, е отразен от Общия съд в точка 167 от обжалваното съдебно решение само от съображения за изчерпателност.

119 Накрая, по отношение на точки 54—56 от писмената реплика в първоинстанционното производство, възпроизведени в точка 165 от обжалваното съдебно решение, както и свързаните с тях документи, които според Versalis посочвали и обобщавали съдържанието на въпросните приложения, следва да се констатира, че от изложеното в тези точки и документи не може да се изведе какъвто и да било конкретен правен или фактически довод. Заключението на Общия съд, че съществените правни и фактически доказателства относно раздел 4.3 от спорното решение не са възпроизведени в жалбата, следователно е обосновано.

120 Поради това Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точка 170 от обжалваното съдебно решение е обявил довода на Versalis относно раздел 4.3 от спорното решение за недопустим. Следователно шестото основание на жалбата трябва да се отхвърли.

121 Тъй като нито едно от изложените в нейна подкрепа основания не е обосновано, жалбата на Versalis трябва да се отхвърли в нейната цялост.

По насрещната жалба

По възражението за липса на основание за произнасяне

122 По време на съдебното заседание Versalis повдига възражение за липса на основание за произнасяне по насрещната жалба на Комисията, с мотива че правният ѝ интерес е отпаднал. Всъщност след постановяването на обжалваното съдебно решение Комисията уведомила жалбоподателя за намерението си да възобнови разследването по отношение на повторността на нарушението на Versalis и да приеме ново изложение на възраженията.

123 Това възражение не е обосновано.

124 В това отношение най-напред следва да се напомни, че отпадането на правния интерес в хода на съдебното производство по принцип няма отношение към допустимостта, но може да доведе до постановяване от съда на липса на основание за произнасяне (в този смисъл вж. Определение от 5 март 2009 г. по дело Комисия/Provincia di Imperia, C-183/08 P, точка 31).

125 В случая обаче, както правилно посочва Комисията по време на съдебното заседание, правният ѝ интерес не е отпаднал, тъй като паричната санкция, която е наложила на Versalis по силата на спорното решение заедно с лихвите от датата на приемането му, би продължила да е в сила, ако Съдът уважи насрещната жалба на Комисията, което обаче не би било така, ако Комисията приеме ново решение. В този смисъл в сходен контекст Съдът вече е приел, че фактът, че Комисията подготвя проект на регламент, за да се съобрази с решение на Общия съд, сам по себе си не означава, че интересът на Комисията от обжалване изцяло е отпаднал (в този смисъл вж. Решение от 8 януари 2002 г. по дело Франция/Monsanto и Комисия, C-248/99 P, Recueil, стр. I-1, точка 31).

126 При тези условия възражението на Versalis не може да се приеме.

По единственото основание

Доводи на страните

127 В подкрепа на насрещната си жалба Комисията излага само едно основание, изведено от нарушение на член 296 ДФЕС във връзка с член 101 ДФЕС, от процесуални пороци, засягащи интересите на Комисията, и от нарушение на принципа на състезателност. В обжалваното

решение погрешно било прието, че изложените в спорното решение доказателства не са достатъчни за установяване на отегчаващото обстоятелство за повторност по отношение на Eni SpA и на Versalis.

128 Комисията напомня, най-напред, че в съображение 430 от второто изложение на възраженията заявява намерението си да вземе предвид като отегчаващо обстоятелство вече установените предишни нарушения и изрично посочва участието на „ENI“ в нарушенията, представени в решения „Полипропилен“ и „PVC II“. Versalis не изразило становище в това отношение по време на производството пред Комисията. За първи път в жалбата си в първоинстанционното производство Versalis изтъкнало, от една страна, че извършителят на предишните нарушения и лицето, което участвало в настоящото нарушение, не е едно и също, тъй като въпросните сектори са за различни стоки и пазари и били прехвърлени още преди приемането на споменатите решения, и от друга страна, че предприятието от групата, участвало в предишни свързани с конкуренцията дела, е EniChem SpA.

129 Впрочем Versalis никога не твърдяло, че дружествата, санкционирани с решенията „Полипропилен“ и „PVC II“, не са ръководени от „групата ENI“. Комисията счита, че ако е искала, е можела в тези решения да наложи глоба на същото дружество майка, а именно Eni SpA, което контролирало изцяло EniChem SpA и Anic SpA — дружествата, адресати на споменатите решения. В Решение от 30 септември 2003 г. по дело Michelin/Комисия (T-203/01, Recueil, стр. II-4071) Общият съд потвърдил, че при такива условия Комисията има основание да приеме, че същото предприятие вече е било осъждано за същия вид нарушение.

130 Общият съд не задал писмени въпроси на страните във връзка с повторността и по време на съдебното заседание не поискал разясняване на фактите. Следователно напълно неочаквано с обжалваното решение частично отменил спорното решение въз основа на твърдение за липса на мотиви. Поради това обжалваното решение било опорочено от нарушение на член 296 ДФЕС във връзка с член 101 ДФЕС. Общият съд погрешно определил предмета и обхвата на задължението за мотивиране. Освен това според Комисията с подхода си Общият съд сериозно е нарушил принципа на състезателност и следователно е извършил процесуално нарушение, засягащо интересите ѝ.

131 Комисията подчертава, че мотивите на даден акт следва да се преценяват с оглед по-специално на контекста им. В точка 66 от Решение от 22 юни 2004 г. по дело Португалия/Комисия (C-42/01, Recueil, стр. I-6079) Съдът приел за достатъчно кратко изложение на мотивите, съдържащо се в решение, взето в добре познат за адресата му контекст. Освен това според Комисията Общият съд е трябвало да ѝ предостави възможност да изясни и да уточни мотивите си, както е направил в случая, по който е постановил Решение от 13 декември 2012 г. по дело Versalis и Eni/Комисия (T-103/08).

132 Според Комисията съображения 366—373 от спорното решение недвусмислено установяват наличието на приемственост между предприятието, адресат на решението „PVC II“, и предприятието, участвало в разглежданото по настоящото дело нарушение. Оттук тя стига до заключението, че обжалваното решение следва да се отмени в частта, в която Общият съд частично отменя спорното решение поради констатирана повторност както по отношение на решението „Полипропилен“, така и по отношение на решението „PVC II“, и във всички случаи в частите, в които с отмяната на споменатото решение Общият съд цели да установи наличие на повторност по отношение на решението „PVC II“.

133 В отговор Versalis отбелязва, първо, че доводите на Комисията, изведени по-специално от случая, по който е постановено Решение по дело Versalis и Eni/Комисия, посочено по-горе, са от чисто фактическо естество. Тези доводи не се съдържали нито в спорното решение, нито в документите, представени от Комисията пред Общия съд, и били следователно недопустими.

134 Второ, жалбоподателят посочва, че бил учреден като дружество през 1989 г., тоест много след преустановяването на поведението, санкционирано с решенията „Полипропилен“ и „PVC II“, и след прехвърлянето на съответните дейности на трети дружества или преминаването им към общи предприятия. Поради това не съществувала каквато и да било икономическа и функционална приемственост между посочените дейности и дейностите, прехвърлени на жалбоподателя на 1 януари 2002 г. от дружество с наименование „EniChem SpA“, което не било визираното от решението „PVC II“ дружество EniChem SpA. Дружество майка на групата през периода, разглеждан от предходните решения, било Ente Nazionale Idrocarburi, тоест публичноправен орган, а не Eni SpA.

135 Трето, според Versalis фактът, че Комисията се позовава само на теоретична възможност за нарушенията, разглеждани в решенията „Полипропилен“ и „PVC II“, на свой ред да приеме за отговорно посоченото дружество майка, би означавал да се създаде необорима презумпция за отговорност на дружество майка за минали действия на нейни дъщерни дружества, които то изцяло притежава. Освен това с оглед критерия, който приложила при приемането на тези решения, Комисията трябвало да докаже, че разглежданото дружество майка упражнява решаващо влияние върху Anic SpA и EniChem SpA, което тя не направила нито в тези решения, нито в спорното решение.

136 Освен това, тъй като се считало, че не носи отговорност за поведението на Anic SpA и EniChem SpA, при приемането на предходните решения Eni SpA въобще не било изслушано в това отношение.

137 Четвърто, по отношение на собственото си поведение и това на Eni SpA в рамките на административното производство Versalis твърди, че по-специално по време на изслушването е оспорило, че носи отговорност за повторност на нарушението. Във всички случаи то нямало задължение да изразява становище по второто изложение на възраженията. Посоченото по-горе Решение по дело Portugal/Комисия не било релевантно в този контекст, тъй като в него Съдът потвърдил, че Комисията може да направи само кратко изложение на мотивите, когато същите се отнасят до въпроси, по които насрещната страна не е предоставила становище въпреки наличието на изрично задължение за това. В случая обаче такова задължение липсвало.

138 Пето, с оглед твърдението за нарушение на принципа на състезателност Versalis посочва, че доводите му не са представени несвоевременно и че санкционираният от Общия съд порок засяга мотивите по същество и поради това не може да бъде поправен в хода на съдебното производство. Във всички случаи мотивите на решението трябвало да се съобщят на заинтересованото лице едновременно с увреждащото решение и те не можели да бъдат допълвани по време на производството пред юрисдикциите на Съюза. Поради това доводът на Комисията бил лишен от основание.

Съображения на Съда

139 Следва най-напред да се напомни, че изискваните от член 296 ДФЕС мотиви трябва да са съобразени с естеството на съответния акт и по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на институцията, която го издава, така че да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни своя контрол (вж. Решение от 19 юли 2012 г. по дело Alliance One International и Standard Commercial Tobacco/Комисия и Комисия/Alliance One International и др., C-628/10 P и C-14/11 P, точка 72 и цитираната съдебна практика).

140 В този смисъл от постоянната практика на Съда следва, че по отношение на индивидуално решение задължението за мотивиране има за цел, освен да позволи съдебен контрол, да предостави на заинтересованото лице достатъчно информация, за да може то да прецени дали

решението евентуално страда от порок, който е основание за оспорване на неговата действителност (Решение по дело Alliance One International и Standard Commercial Tobacco/Комисия и Комисия/Alliance One International и др., посочено по-горе, точка 73 и цитираната съдебна практика).

141 Следователно мотивите трябва по принцип да бъдат съобщени на заинтересованото лице едновременно с увреждащото го решение. Липсата на мотиви не може да бъде поправена с факта, че заинтересованото лице научава мотивите на решението в хода на производството пред съдилищата на Съюза (вж. по-специално Решение по дело Alliance One International и Standard Commercial Tobacco/Комисия и Комисия/Alliance One International и др., посочено по-горе, точка 74 и цитираната съдебна практика).

142 Следователно, когато налага на дружество глоба за нарушение на правилата на Съюза в областта на конкуренцията и когато при изчисляване на глобата прилага коефициент за умножение, за да отчете факта, че дружеството вече е участвало в предишно нарушение на правилата на конкуренция, Комисията е длъжна с решението за налагане на глобата да предостави информация, която би могла да позволи на юрисдикциите на Съюза и на дружеството да разберат в какво качество и в каква степен последното е участвало в предишното нарушение. По-специално, ако Комисията счита, че посоченото дружество е било част от предприятието, адресат на решението за предишното нарушение, тя следва надлежно да мотивира това си твърдение.

143 В случая следва да се напомни, че в съображение 430 от второто изложение на възражения Комисията е посочила, че е отчела установените предишни сходни нарушения, позовавайки се в това отношение на решения „Полипропилен“ и „PVC II“ и отбелязвайки, че „ENI“ е „включено“ в тези решения. По същество същата лаконична констатация е направена и в съображение 487 от спорното решение, в което Комисията впрочем отбелязва, че „Enichem“ вече е било адресат на посочените решения. Освен това според Комисията съображение 488 от спорното решение може да се разбира в смисъл, че едно и също предприятие по смисъла на член 101 ДФЕС е извършител на нарушенията, предмет на решенията „Полипропилен“ и „PVC II“, и на нарушението, установено със спорното решение.

144 Тъй като обаче адресат на решението „Полипропилен“ по-специално е Anic SpA, а на решението „PVC II“ по-специално е „Enichem SpA“, следва да се констатира, че данните, които се съдържат в спорното решение и които бяха напомнени в предходната точка от настоящото решение, не позволяват по какъвто и да било начин да се разбере в какво качество и в каква степен Versalis, което не фигурира сред адресатите на решението „Полипропилен“, нито сред тези на решението „PVC II“, е било включено в тези решения.

145 Макар Комисията да твърди, че съображения 366—373 от спорното решение съдържат точно описание на всички събития, засягащи „EniChem“, тези обстоятелства, както правилно е констатирал и Общият съд в точка 299 от обжалваното решение, все пак се отнасят само до промените, настъпили в рамките на групата Eni в периода от 20 май 1996 г. до 28 ноември 2002 г. Посочените съображения обаче не съдържат каквото и да било уточнение относно дружествата, от които се състоят предприятията, адресати на решенията „Полипропилен“ и „PVC II“, тъй като не посочват дали тези дружества са същите като визираните от спорното решение — обстоятелство, което Versalis оспорва, и освен това не се отнасят до евентуални промени, настъпили в този контекст между датите на приемане на решението „Полипропилен“, 23 април 1986 г., както и на решението „PVC II“, 27 юли 1994 г., и началната дата на нарушението, установено със спорното решение, 20 май 1996 г.

146 Следователно мотивите на спорното решение са непълни в това отношение.

147 Относно твърдението за нарушение на принципа на състезателност, което довело до засягане на правото на защита, видно от съдебната практика, цитирана в точка 141 от настоящото решение, Комисията е била длъжна да представи достатъчно мотиви още при приемането на спорното решение. Следователно не става ясно дали по-подробната информация, която Комисията би могла да предостави на Общия съд при липса на каквото и да било нарушение на принципа на състезателност, би могла да окаже някакво влияние върху изхода на разглеждания от него спор.

148 По отношение на довода, че по време на производството пред Комисията Versalis или Eni SpA не са твърдели, че адресатите, от една страна, на решенията „Полипропилен“ и „PVC II“, и от друга страна, на спорното решение, не са едни и същи лица, достатъчно е да се напомни, че няма разпоредба на правото на Съюза, която да налага на адресат на изложение на възражения да оспори различните му правни или фактически елементи в хода на административното производство.

149 При тези обстоятелства Общият съд не е допуснал грешка, като е приел, че в спорното решение Комисията не е представила в достатъчна степен подробни и точни доказателства, които да позволят да се обоснове, че същото „предприятие“ по смисъла на член 101 ДФЕС е извършило повторно неправомерното деяние, и като е отменил вследствие на това член 2, буква в) от спорното решение, доколкото е определил размера на наложената на Versalis глоба на 272,25 милиона евро.

150 Поради това насрещната жалба на Комисията следва да се отхвърли, тъй като единственото основание, изложено в нейна подкрепа, е необосновано.

По съдебните разноски

151 По силата на член 184, параграф 2 от Процедурния правилник, когато жалбата е неоснователна, Съдът се произнася по съдебните разноски. Съгласно член 138, параграф 1 от същия правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от същия, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.

152 По отношение на главната жалба, след като Комисията е направила искане за осъждането на Versalis и последното е загубило делото, то трябва да бъде осъдено да заплати разноските.

153 По отношение на насрещната жалба, след като Versalis е направило искане за осъждането на Комисията и последната е загубила делото, тя трябва да бъде осъдена да заплати разноските.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

1) Отхвърля главната и насрещната жалба.

2) Осъжда Versalis SpA да заплати съдебните разноски, свързани с главната жалба.

3) Осъжда Европейската комисия да заплати съдебните разноски, свързани с насрещната жалба.

Подписи